

На основу члана 15. Статута Ловачког савеза Србије, а на предлог Управног одбора, Скупштина Ловачког савеза Србије, на редовној седници одржаној 26.6.2004. године у Суботици доноси

ЕТИЧКИ КОДЕКС ЛОВАЦА СРБИЈЕ

Кодекс о понашању ловаца

Лов је најстарија делатност човека која се обликовала кроз историју, од првобитне заједнице до данашњег дана. Лов је обликовао односе међу људима, уређивао их и усмеравао у њиховим заједницама у неписане друштвене норме. У еволуцији човека најдужи део припада стварању ловачке културе која се развијала од праисторије све до првих земљорадничких култура на нашој планети. Кроз историју човечанства, ловство је било саставни део свакодневних друштвених односа и одраз општег културног правца. Зато су у свету, просторно и временски, обликоване различите ловачке етичке норме.

Кроз историју људске заједнице настајала су, развијала се и поштовала неписана правила која су уређивала лов, право на плен, односе међу ловцима и односе ловаца према дивљачи. То наслеђе и неписану културну традицију треба чувати и употпуњавати новим нормама, које је донело време еколошких невоља и претеће угрожености природе, чији су саставни део човек и дивљач.

Кроз историју, ловишта у Србији су била на раскрсници источних, балканских и западних култура. Ипак, наше данашње ловство се обликовало, пре свега, под утицајем источнобалканског ловства. Заснован на тој традицији, настао је наш етички кодекс - Кодекс ловаца Србије, који одређује природна и морална правила као и односе између права и дужности у ловству.

Активности ловаца у природи и у лову одвијају се сваки пут у другачијим приликама, које најчешће није могуће предвидети због терена, временских прилика, понашања дивљачи или ловаца и других људи као и других непредвидивих околности.

Зато ловац треба да буде спреман да одлучује и у непредвидивим околностима, ванредним приликама и при неуобичајеном развоју догађаја, самостално и одговорно, према својој савести и увек у складу са нормама Кодекса ловаца Србије.

Надзор државе и јавности над ловом је отежан због саме природе лова, јер се по правилу успешно лови само у самоћи, тихо и неопажено. У лову су одлучујући непосредни односи ловца према дивљачи, који су без посредника и без непосредног надзора других особа, што је још изразитије код појединачног лова. Зато је најважнија пуна лична одговорност сваког ловца за сопствено понашање према природи, дивљачи и другим дивљим животињама, власницима земљишта и шума и разним посетиоцима природе.

Ловци Србије поштују природу. Уважавајући начела трајног коришћења природе и трајног развоја друштва, омогућава се уравнотежен развој који задовољава наше садашње потребе и не угрожава могућност будућих генерација да задовоље своје.

У савременом друштву мишљења о ловцима су противречна и понекад збуњујућа. Због отуђености градских људи од природе и све веће угрожености природе, односи између ловаца и дивљачи, тиме и између човека и природе, су нарочито осетљиви. Могућност злоупотребе моћи човека и ловца, знања и технологије, која може штетити природи и дивљачи, стално расте. Све то оправдава и тражи од ловства виша етичка мерила него што су била икада раније, у дугој историји људске заједнице и ловства.

Ловачке организације и ловци дужни су да негују ловну културу, ловачке обичаје и навике, који су саставни део нашег идентитета. Треба да сачувамо традиционалне моралне вредности, да ширимо и јачамо народну свест и бригу о заштити природе.

Увод

Члан 1.

Кодекс је путоказ и ослонац ловачкој савести за морално понашање и за односе ловаца и ловачких организација према:

- природи,
- дивљачи и другим животињама,
- ловачком оружју и опреми,
- друштвеној средини,
- ловачким друговима,
- ловачким псима.

Однос ловаца према природи

Члан 2.

Ловац поштује начело трајности коришћења природе и тим начелом се руководи у свом редовном раду, лову и свим другим активностима у слободном времену.

У области ловства ловац увек заступа и својим стручним и физичким способностима остварује начела трајног коришћења природе:

- активном заштитом животне средине, станишта дивљачи и других дивљих животиња,
- по природу штетне и противзаконите активности које угрожавају животну средину дивљачи, благовремено пријављује управи ловачке организације,
- при опаженом загађивању или одлагању отровних и опасних материја, обезбеђује доказе и на време обавештава надлежне службе.

Члан 3.

Ловачке организације поштују и остварују начело трајности коришћења природе:

- планирањем и вршењем активне заштите природе и станишта дивљачи и других дивљих животиња,
- узгајањем дивљачи, које је у складу са трајним коришћењем природе и њеном заштитом,
- рационалним коришћењем дивљачи, остваривањем одстрела дивљачи по полној и старосној структури који је уравнотежен са прирастом.

Члан 4.

Управљање ловиштем треба да буде бржно, засновано на начелу доброг газдовања, тако да се приход не остварује на штету трајности, заштите природе или заштите дивљачи.

Остварене приходе у управљању ловиштем неопходно је враћати у ловиште, кроз улагање у заштиту, гајење дивљачи и заштиту природе.

Члан 5.

Ловац се у природи и у ловишту креће на начин који не узнемирава дивљач и друге дивље животиње.

Кретање, задржавање и боравак ловца у природи и у ловишту не сме штетити природи.

Ловац и дивљач

Члан 6.

Ловац се понаша према живој или мртвој дивљачи хумано и са поштовањем, у складу са стручним правилима.

Члан 7.

У односима ловца према дивљачи неопходна је етичка самоконтрола. У лову најпре треба просудити шта смемо, а не шта можемо чинити.

Члан 8.

Дивљач није дозвољено отуђивати из животне средине. Ловци су дужни да ослободе ухваћену дивљач, да спрече хватање дивљачи, узимање младунаца или јаја дивљачи са циљем држања у заробљеништву. Ловци могу да учествују у хватању дивљачи за потребе научних истраживања и спасавајући дивљач од елементарних и других непогода.

Члан 9.

Ловац у јавности чува податке о локацији гнезда, брлога, младунаца и зимовалишта и на тај начин штити дивљач и мирне зоне дивљачи.

Члан 10.

Ловац не сме пристати, допустити или учествовати у мучењу или другом нељудском понашању према дивљачи и другим животињама. Ловац треба да олакша муку дивљачи, ако се то догоди. Поштујући дивљач, ловац треба да спречи сваки понижавајући однос према живој или мртвој дивљачи.

Члан 11.

У лову, ловац је лично и морално одговоран за поштовање ловачких етичких норми, за стручне одлуке и разборит однос према дивљачи. Ловац треба увек да лови ловачки исправно и при томе треба да контролише сам себе.

Ловац не сме злоупотребљавати невоље дивљачи у природним непогодама, тешким временским приликама и при незгодама већ треба, према својим могућностима, да спречи и олакша невоље дивљачи.

У лову, када се ловац двоуми о правилној одлуци, увек одлучује у корист дивљачи.

Члан 12.

Ловац рукује ловачким оружјем бржно и са пуном личном одговорношћу за сигурност, у складу са законом.

Пре сваког хица ловац мора са пуно оговорности просудити оправданост хица, по начелима безбедности и ловачке исправности.

Члан 13.

Ловац у лову брине о својој и безбедности других учесника, пре и за време лова не конзумира алкохол, води рачуна о кретању у ловишту, растојању од дугих ловаца и правцу пуцања на дивљач.

Члан 14.

Ловац никада не пуца ако му видик није чист, нити пуца на дивљач испред другог ловца.

Ловац пуца на ситну длакаву дивљач само када је она у покрету, на пернату дивљач само када је у лету и то не у јато већ само у јасно издвојену јединку.

Ловац пуца на крупну дивљач само када је она на ногама и у мировању, осим дивље свиње.

Члан 15.

Није ловачки пуцати преблизу нити предалеко, а на крупну дивљач у главу или стражњицу. Приликом рањавања дивљачи, ловци прво проналазе рањену дивљач, а тек потом настављају лов.

Члан 16.

Ситна и перната дивљач припада ловцу који је на ту дивљач последњи пуцао, а трофеј крупне дивљачи припада ловцу који је дивљач први ранио.

Ловац у лову, после пуцања, никада не узвикује "мој је", када дивљач падне.

Члан 17.

Ловац у лову не сме уловити више дивљачи од броја који је одредио домаћин лова.

Ловину из заједничког лова учесницима дели домаћин лова, без обзира ко је коју дивљач уловио. Ловац не бира уловљену дивљач и не тражи од домаћина ловину за лица која нису учествовала у лову.

Члан 18.

Ловац неће учествовати у лову и осталим активностима, ако по својој савести процени да нису узета у обзир и нису поштована морална начела или законске одредбе. У тешким тренуцима потребно му је присуство духа и лично разумно расуђивање.

Ловац и ловачко оружје и опрема

Члан 19.

Ловац своје оружје и опрему одржава увек у исправном стању.

Ловац у лов иде уредан и са исправним оружјем и опремом.

Оружје и муницију ловац вади из футроле или кутије, тек када стигне на место почетка лова.

Ловац за време припрема за лов, паузе у лову и сваког окупљања ловаца, оружје држи преломљено односно испражњено. У току лова и када пуни или празни пушку, ловац не сме држати пушку окренуту према другим лицима.

Ловац у лову никада не позајмљује муницију од другог ловца.

Члан 20.

Ловац своју припадност ловачкој организацији, обележава и ношењем ловачке одеће, свечане у свечаним приликама и теренске за лов.

Ловац у лову никада не носи униформе, војне, полицијске, ватрогасне и др. нити маскирна одела.

Ловац, у групном лову, мора имати обележавајућу траку на капи, капу, или обележје на раменом делу ловачког прслука или јакне, јарке, уочљиве боје.

Однос ловаца према друштвеној средини

Члан 21.

Ловац треба да буде часна личност, примерног понашања, са одговорним односом према природи, дивљачи, друштвеној средини, према власницима и корисницима земљишта или шума и према својим ловачким друговима.

Својим владањем и односом ловац треба у својој друштвеној средини да се стара за сопствени углед и углед ловачке организације.

Ловац треба да буде морално независан од свог социјалног положаја и од прилика у друштвеној средини.

Члан 22.

Ловачке организације, заједно са другим сродним организацијама, школама и надлежним службама, обављају информативну и образовну делатност у циљу заштите природе, животне средине и дивљих животиња.

Учествовање ловачких организација и појединачно ловаца са корисницима и власницима земљишта, шума и вода мора бити коректно, јер је то саставни део активне заштите дивљачи и животне средине. Стручан, непосредни рад на терену, пољима и шумама, одлучујуће утиче на заштиту и очување дивљачи.

Учествовање са другим корисницима природног простора мора бити равноправно и засновано на начелу, да је лов саставни део трајног коришћења природе. У спорним ситуацијама ловци подржавају и обезбеђују заштиту природе и права дивљачи.

Члан 23.

Ловци у својим наступима и на изложбама промовишу заштиту природе и дивљачи, културно предање, традицију, моралне норме и ловачке обичаје и навике.

Трофеје дивљачи излажемо и за стручну јавност, као показатеље природног потенцијала ловишта, наследних особина дивљачи и као мерило успешности узгоја дивљачи.

Лов и улов дивљачи су лични и интимни, јер се односе само на дивљач и ловца и зато не спадају у јавност.

Члан 24.

У односу на радикалне ставове активиста за заштиту животиња, који наступају са анархичним методама и залажу се за забрану сваког лова, ловци и ловачке организације наступају јавно, са аргументима трајног коришћења природе, истичући важност поштовања одредби Кодекса ловаца Србије.

У односу на ставове корисника и власника пољопривредног земљишта или шума, који се залажу за прекомерне одстреле, који би значили угрожавање опстанка врста дивљачи, ловци и ловачке организације делују стручним аргументима и јавно. Ловци сарађују са организацијама које се баве заштитом природе.

Ловци заступају и доказују ваљаност својих гледишта аргументовано, не угрожавајући права оних који другачије мисле. Ловци увек треба да имају на уму, да су важан сегмент друштва и да јавност и заједница очекују од њих адекватан допринос општем напретку и благостању.

Члан 25.

Ловци и ловачке организације уважавају резултате истраживања у ловству, на подручју заштите природе и дивљачи, као и резултате истраживања других струка и примењују их у доношењу одлука и стручном раду.

Ловац доприноси раду стручних и научно-истраживачких организација, дајући корисне информације о стању и променама дивљачи и животне средине.

Ловац и ловачка организација учествују приликом установљавања и уређења станишта за животиње.

Члан 26.

Ловац одстрелује псе и мачке луталица у складу са важећим прописима.

Ловац може да одбије учешће у уништавању домаћих животиња и ако га замоли власник или такав захтев упути било ко други.

Међусобни односи ловаца

Члан 27.

Ловац се према другим ловцима понаша онако, како би желео да се други ловци понашају према њему.

Члан 28.

Ловци су међусобно ловачки другови, без обзира на нацију, веру, расу, друштвену улогу и положај или политичко опредељење.

Ловац је према ловачким друговима поштен и не сме допустити да материјална корист утиче на његов однос према другим ловцима и дивљачи.

Ловачки другови међусобно равноправно учествују и помажу се у ловишту и у друштвеној средини.

Ловац је дужан да редовно и стално усавршава стручно знање. Своје знање и искуства ловци преносе на млађе ловце, који треба да поштују искусне и угледне ловце и да уважавају њихове савете.

Члан 29.

Ловци су обавезни да поштују и штите своју ловачку организацију.

Ловци треба да јачају углед, част и достојанство ловства, и да избегавају радње због којих би се у јавности смањило углед ловства.

У свом опхођењу, ловац мора водити рачуна о личном понашању у складу са начелима етике и Кодекса ловаца Србије, тако да јача углед ловаца и ловачке организације.

Ловци треба да буду отвореног срца и добронамерни. Не треба да злонамерно критикују мишљења других ловаца.

Информације на основу којих ловци одлучују или чине, треба да буду истините, а изјаве не смеју бити лажне и заваравачке. Ако се покаже да су се понашали погрешно, треба да се увеређеном и јавности извине.

Ловачке приче могу учинити веселијим друштвене сусрете, а ипак не смеју бити никада увредљиве и штетити угледу ловаца и ловачке организације.

Члан 30.

Ловци су дужни да бране част, понос и племениту ловачку традицију. Без оклевања треба сами да разоткрију незаконитости или неморално понашање својих другова и других лица, ако се ствар односи на дивљач, заштиту природе или ловство.

Ловац не треба да се повезује и подржава особе или поступке који су супротни моралним стандардима или закону, који могу угрозити природу, дивљач, генетску разноврсност, еколошку равнотежу или су предмет других интереса, који нису племенити и у складу са струком.

Забрањено је поступати на начин који вређа, доводи у питање част или баца мрљу на стручност ловца, укључујући политичке, социјалне, економске или притиске административне природе.

У сваком случају, ловац мора сам просуђивати о свом деловању и могућим последицама по природу, дивљач и ловство.

Члан 31.

Ловац у лов никада не иде непозван, не нуди се да га позову и као гост не води друге, непозване, ловце. Без одобрења домаћина лова, ловац гост не води свог ловачког пса.

Ловац и пас

Члан 32.

Ловачки пас треба да буде сваком ловцу ловачки друг и сарадник.

Члан 33.

Ловачког пса треба обучити и дресирати, тако да се оспособи за захтевне задатке у ловишту, понашање у породици и ловачком друштву.

Члан 34.

Власник је одговоран да свом псу обезбеди здравствену заштиту, одговарајући смештај и могућност кретања. Власник треба сваког дана да обезбеди свом псу свежу воду и одговарајући оброк хране. Ловачки пас је ловачки друг свом власнику и треба да буде што више са њим (у лову и у слободно време), а не усамљен и затворен. Остарелим ловачким псима власник обезбеђује мирну старост, сигурност и потребну негу.

Члан 35.

Ловац, за лов и расплод, користи расне обучене и здраве ловачке псе, који имају родовник и оцену урођених особина (испит у раду).

Члан 36.

Ловац је одговоран за оспособљеност и понашање ловачког пса у лову. Ловац не сме злостављати пса због учињене грешке у лову. Ловачки пас је важан ловчев помоћник у лову, како власнику тако и оним ловцима који немају пса, који су дужни да се према псу понашају као да је њихов. По успешном лову и у случају када пас нађе одстрелјену дивљач, пса треба похвалити и наградити. Надзор над спровођењем

Члан 37.

Надзор над спровођењем одредби Кодекса ловаца Србије врши Суд части Савеза.

Члан 38.

Суд части Савеза, поред надлежности утврђених Статутом Савеза, обавља и следеће послове:
- даје тумачења Кодекса ловаца Србије,
- решава и оцењује да ли су појединачна поступања у складу са Кодексом ловаца Србије,
- остале послове утврђене Кодексом ловаца Србије.

Члан 39.

Ловац или ловачка организација која би се нашла у тешкоћама, јер је уважавала начела Кодекса ловаца Србије, добиће подршку Суда части Савеза, других ловаца и ловачких организација.

Члан 40.

Суд части Савеза упознаје стручну и ширу јавност о својим одлукама.

Завршне одредбе

Члан 41.

Саставни део Кодекса ловаца Србије је молитва за лов, као заклетва ловаца Србије, коју на свечан начин даје сваки ловац.

Члан 42.

Познавање Кодекса ловаца Србије и заклетве –молитве, саставни је део образовања ловаца и садржано је у испитима ловства на свим нивоима.

Члан 43.

Кодекс ловаца Србије ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у званичном гласилу Ловачког савеза Србије.